

**Пам'ятайте
про
Україну!**

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Свобода", 30 Montrossy St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 64. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 22-ГО БЕРЕЗНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 22, 1978 No. 64. VOL. LXXXV.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ УНС ПЕРЕВОДИТЬ РІЧНУ ПЕРЕВІРКУ МАЙНА, ДІЛОВОДСТВА ТА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО СТАНУ УНС

Джерзі Сіті. — В понеділок, 20-го березня, тут в приміщеннях Головної Канцелярії Українського Народного Союзу почалася передбачена статутуом звичайна річна, цим разом уже передконвенційна перевірка майна, діловодства та організаційного стану цієї великої братської установи. Перевірку переводить обрана конвенцією Головна Контрольна Комісія в складі: мгр Іван Геврик з Вінніпегу, мгр Іван Вінник з Нью-Йорку, проф. д-р Богдан Гнатюк з Філадельфії, о. Іван Ващук з Торонто та д-р Іван Скальчук з Філадельфії, розділивши між собою перевірку поодиноких відділів та ділянок активностей УНСоюзу. Своєю перевірку почали головні контролери вже минулої су-

Головна Контрольна Комісія УНС. Сидять (зліва): д-р Іван Скальчук, о. Іван Ващук, мгр Іван Геврик, мгр Іван Вінник, проф. д-р Богдан Гнатюк.

боти на оселі УНСоюзу Союзівці біля Кергонксону. Перевірка триватиме протягом цього тижня.

Мгр Володимир Рак найменований на віцепрезидента Чейс Мангеттен 'банку

Нью-Йорк. — Мгр Володимир Рак, відомий зі своєї громадської, зокрема, пластової активності, був найменований на віцепрезидента Чейс Мангеттен Банку, одної з наймогутніших фінансових установ метрополії і країни.

Мгр Володимир Рак народився 52 роки тому в Західній Україні. Під час Другої світової війни, разом з десятками і сотнями тисяч інших українців, опинився на Заході, спершу в Мюнхені в Німеччині, де здобув середню освіту і почав та закінчив економічні студії. Переїхавши в 1949-му році на постійне поселення в ЗСА, він на відомому зокрема своїм департаментом економічних наук в Нью-Йоркському університеті продовжував свої студії і завершив їх дипломом магістра в 1956-му році. В тому ж році поступив на працю в Чейс Мангеттен Банку, в якому в 1970-му році був промований на відповідальний пост асистента старшого, в 1972-му році підвищений на пост другого віцепрезидента і тепер уже на пост віцепрезидента.

Мгр Володимир Рак відомий, зокрема, як пластовий діяч, колишній старший Нью-Йорку та голова Станційної Ради, діловод господарки й фінансов Крайової Пластової Старшини, член Крайової Пластової Ради та від довшого часу голова Перевірної Комісії пл. оселі „Вовча Тропа”. Володимир Рак і його дружина Анна, яка тепер є головою 83-го Відділу Союзу Українок Америки, є батьками двох синів, Ігоря, який цього року кінчає ме-

Мгр Володимир Рак

дичні студії на Колумбійському університеті та поступає на резиденцію в дитячому шпиталі у Філадельфії, й Андрія, який цього року кінчає студії на Колумбійському університеті та починає там правничі студії. Обидва сини, подібно, як їх батько, активні в Пласті.

Слід згадати, що мгр Володимир Рак був членом Екзекутиву Т-ва Української Кооперативної, головою Батьківського Комітету Школи Українознавства, членом Т-ва Українських Інженерів, Українського Інституту Америки й від раннього 1950 року, враз з цілою родиною, є членом Українського Народного Союзу.

Мгр Володимир Рак рівно з членом багатьох американських професійних установ, таких як: Бенк Адміністративного Інституту, Американ Акадмії Асоціації, Текс Соасієті й Нью-Йорк Юніверсіті й Нью-Йорк Юніверсіті Алюмнай Фелершієн та інші.

КАРТЕР ПЕРЕСТЕРІГАЄ МОСКВУ ЩОДО ЗБРОЄННЯ І ВТРУЧАННЯ В СПРАВИ ІНШИХ КРАЇН

Вінстон-Сейлем. — Промовляючи минулої п'ятниці, 17-го березня, у Вейх Форест університеті, президент Джиммі Картер гостро скритикував Советський Союз за постійну розбудову своєї військової сили і за те, що сам використовує цю силу, щоб втручатися у внутрішні справи інших країн, зокрема в Африці, як теж заохочує інші комуністичні держави також посылати своїх вояків і дорадників до тих країн. З уваги на те, його уряд вирішив скріпити оборонну спроможність ЗСА в різних ділянках зброї, нуклеарної та конвенційної. Якщо Советський Союз продовжуватиме свої заходи, то Америка готова розбудувати нові ракети та підводити нові човни і не обмежувати скріплення конвенційної збройної сили тільки до Західної Європи, але також поширити це скріплення на інші обшари, наприклад, в північносхідній Азії, тобто в Японії та Південній Кореї, як теж на терені Індійського океану, Тихого океану, Близького Сходу, Південної Америки тощо — заявив Президент.

Зазначуючи, що постійна розбудова Московської військової сили та втручання в справи інших країн послаблюють вигляди на дальший розвиток політики детанту, президент Картер сказав, що ЗСА та союзники також використовуватимуть свою економічну та технологічну перевагу, щоб протиставитися постійному зростові мілітарної сили Советського Союзу. Америка дала готову співпрацювати з СССР щодо міжнародного роззброєння, виними науковим знанням і на економічному відтинку, але якщо Москва продовжуватиме використовувати детант для поширення своїх впливів, то ЗСА готові застосувати всі можливі засоби, щоб протиставитися Советському Союзові.

Як вказують коментатори, це перший раз, що президент Картер пов'язав зріст військової сили СССР з питанням економічної, наукової та іншої співпраці ЗСА зі Советським Союзом.

Советський Союз дуже скоро і гостро зреагував на цей виступ Президента, бо вже того самого дня, в п'ятницю, 17-го березня, ТАСС закинуло йому, що він ступив на шлях „погроз і збільшення міжнародного напруження” та що своєю промовою майже відкинув політику детанту. ТАСС твердив, що президент Картер неправильно навісвітлює закордонну політику Советського Союзу та відступив від дотеперішньої політики Вашингтону розв'язувати спільні проблеми шляхом співпраці і переговорів.

Два дні пізніше, в неділю, 19-го березня, газета „Правда”, офіційний комуністичний орган, продовжувала гостру критику п'ятищого виступу президента Картера, твердячи, що його заяви „затрутують міжнародну політичну атмосферу” та мають на меті збуджувати недовіру та ворожнечу до СССР.

ЗСА закликають Москву до переговорів в справі космічних ракет

Вашингтон. — Не зважаючи на поважні застереження з боку Департаменту оборони, уряд президента Джиммі Картера звернувся до советських властей із закликом, щоб обидві напідтопи вже в квітні ц. р. розпочали переговори в справі заборони космічних ракет, які мають спроможність і завдання збивати супутники, що їх запущено в міжпланетарні простори для наукових чи

ФРАНЦУЗЬКИЙ НАРІД НЕ ДОПУСТИВ ЛІВИХ ДО КЕРІВНИЦТВА ДЕРЖАВОЮ, УРЯДОВІ ПАРТІЇ ПЕРЕМОГЛИ У ВИБОРАХ

Париж, Франція. — Як уже коротко інформовано в попередньому виданні „Свободи”, урядові партії у Франції здобули остаточну перемогу у виборах, які відбулися двома рундами — 12-го і 19-го березня ц.р., а французький нарід категорично відкинув намагання блоку лівих, до якого входять також комуністи, здобути владу в країні шляхом легальних виборів при допомозі нашивдну руку змонтованої коаліції. Понад всієї сподівання і передбачування опитних інститутів, французькі виборці віддали свої голоси проурядовим партіям майже в усіх округах і тим самим виявили довіру до теперішньої політики президента Валері Жіскар д'Естена, вирікшись коротко перед голосуванням експериментів, що їх заповідали ліві партії, які могли перетворити Францію в політичний і економічний хаос, чого, очевидно, не бажало собі велика більшість французів. Проурядова коаліція Жіскара одержала досі (заморські голоси ще не підраховані) 288 на усіх 491 місць у парламенті, в порівнянні з 199 місцями, що їх здобули ліві партії. У відхолодженні парламенті проурядові партії мали 298 місць до 177 лівих. Деякі дрібні помірковані ліві і незалежні партії, які розпоряджаються дуже малою кількістю голосів, не входять до політичних блоків, але вони дуже часто голосують за урядовими проєктами і тісно співпрацюють з урядом, головне в економічній, культурній, науковій та інших ділянках. Перемога у виборах проурядових партій була такою несподіванкою для всіх, що політичні спостерігачі і пресові коментатори покищо здержуються від коментування виборів, не знаючи на яку стати. Основною мабуть причиною програв лівих — і у тому усі коментатори погоджуються — було те, що французький нарід не хотів бачити комуністів при владі і тим самим покарав також соціалістів, а головне велику Соціалістичну партію Франсуа Міттеранда, яка, надіючись на виграву, пристала до коаліції з комуністами. Новий парламент фактично не втратить багато своїх ранішніх послів, обраєних на це становище ще в 1973 році. Загально припускають, що після програв лівих, почне також розпадатися ліва коаліція, бо дрібні соціалістичні партії побачили, що спільно з комуніста-

Валері Жіскар д'Естен

ми вони практично ніколи не придуть до рішення голосу. Роберт Фабре, лідер малої радикальної лівої партії, вже відткнув свою групу з лівого альянсу, довідавшись, що деяка кількість соціалістичних виборців, зумисне голосували за урядовими партіями, щоб тільки не допустити комуністів до влади. Коментатори вказують при тому на сильну волю президента Валері Жіскара д'Естена, який від початку передвиборчої пропаганди поборював дефіцитизм в народі, а головне серед французької провідної верстви, яка дала себе обманути виборчою пропагандою, сильною формою комуністичної і соціалістичної пропаганди, які заповідали не тільки перемогу лівих, але також цілковите відчуження від влади право-центричних політичних партій. Жіскар, щоб зупинити цю лавину апатії і зрезигнованості, кількакратно заявляв, що він навіть у випадку перемоги лівих залишиться при владі і пробуватиме формувати уряд меншості. Прем'єр-міністр французького уряду Реймонд Барре, який заявив, що у Франції „переміг розум”, виступив на телевізійній програмі і закликав французький нарід до співпраці з урядом, щоб спільними силами знову дивинути змієві французьку економіку. Жіскар, як припускають коментатори, намагатиметься тепер відірвати поміркованих соціалістів від керування комуністами блоку і включити їх до керівництва державою. Лідер Комуністичної партії Жорж Марше вже визнав перемогу проурядового блоку, кажучи, що більшість перемогла, але Комуністична партія, мовляв, буде й в майбутньому продовжувати змагання дити до влади шляхом демократичних виборів. Він заповідав також зміненню лівого альянсу, який складається з тих партій, які заохочували співпрацювати з комуністами.

Альдо Моро все ще перебуває в руках терористів

Рим, Італія. — Колишній прем'єр-міністр італійського уряду, а тепер голова найбільшої урядової Християнсько-демократичної партії Альдо Моро, якого схопили терористи в п'ятницю, 17-го березня ц.р., все ще перебуває в руках „червоних гвардістів”, які в заміну за звільнення вимагають від уряду випущення на волю 15-ох членів тієї терористичної групи в Турині, які в понеділок, 20-го березня, мали стати перед судом за поповнені ними злочини в минулому. Теперішній прем'єр уряду Джуліо Андреотті, не зважаючи на те, що Альдо Моро є чоловіком політичним діячем і лідером його власної партії, не погодився на звільнення терористів і наказав судові продовжувати процесуальні справи, пов'язані зі засудом „червоних гвардістів”. Тимчасом тисячі поліціянтів і військовиків інтенсивно шукають за Альдо Моро і його сполучниками. В пошуку включили також спеціальні гелікоптери, поліцейські собаки,

окремо шкolenі для таких ділячок поліцейної частини і парашутисти, але покищо без жадних вислідів. Терористи натовість й далі погрожують вбивством Альдо Моро, якщо не будуть виконані їхні вимоги. Вроздах за терористами беруть також участь західнонімецькі спеціальні ділячки для поборювання тероризму, які приїхали до Італії на бажання Андреотті і за дозволом канцлера західнонімецького уряду Гельмута Шмідта. Поліцейські чинники в Римі підозрюють, що деякі німецькі терористи, які раніше належали до банди Баадера-Майнгофа, брали участь у схопленні Моро.

УКРАЇНСЬКІ ПОЛІТИЧНІ В'ЯЗНІ В ОБОРОНІ РІДНОЇ МОВИ

Нью-Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). За кордон продісталися коротенькі виїздки з дуже вимовного для сучасного становища українського народу самвидавного документу, в якому повідомляється про утворення в Мордовських таборах гуртка для плекання та оборони української мови. Ці виїздки звучать: „Повідомляємо про утворення першого гуртка Товариства оборони української мови, сприяння її чистоті та її увічненню. Становище української мови в усіх галузях політичного, суспільно-економічного, наукового, культурного та релігійного життя — катастрофічне. Конституція СРСР не визнає української мови державною, не сприяє її розвитку... Ми доводимо до відома, що ми створили перший гурток Товариства (оборони української мови) в умовах концтабору спеціального режиму.

Осадчий, Ребрик, Романюк, Тихий, Свірафів
Листопад, 1977
Концтабір політичних в'язнів
Сосновка, Мордовія

Конгресменка Мілліс Фенвік допомагає ген. П. Григоренкові

Ньюарк, Н. Дж. — Щоденник „Ди Стар Леджер” помістив у числі газети з 17-го березня ц. р. ширшу інформацію Юрія Вірта про те, що конгресменка Мілліс Фенвік, республіканка з 5-го виборчого дистрикту в Нью-Джерзі, допомагає ген. Петрові Григоренкові одержати назад советське громадянство, щоб він міг, згідно з його бажанням, повернутися до Советського Союзу. Конгресменка Фенвік окреслює советське поступування, як „жорстокий удар” для високовідзначеного героя Другої світової війни. „Генерал Григоренко, — заявила конгресменка Фенвік, — прибув до цієї країни з медичних причин. Він не виступав публічно, не влаштував пресових конференцій, не зраджував своєї країни”. Ген. П. Григоренко, — пише Ю. Вірт, — українське з похолодження. Він був нагороджений орденом Леніна й іншими відзначеннями в часі своєї військової служби, а в часі боїв був два рази ранений. На початку грудня 1977 р. він приїхав до Нью-Йорку, щоб відвідати сина Андрія і піддатися операції в одному зі шпиталів в Нью-Джерзі. Видатний ди-

сидент в СССР відмовився після свого приїзду до ЗСА від публічних виступів і дискусій про советські проблеми. Тому несподіванкою для всіх було рішення Верховної Ради СССР, підписана головою Президії Леонідом І. Брежнєвим, про відпращання Григоренкові громадянства. За причину в советській аргументації подається, що ген. Григоренко „наніс багато шкід для советської держави”. У віторок, 14-го березня ц. р., подібну тактику советської влади до Мстислава Ростроповича, відомого члестя і диригента, та його дружини Галіни Вішневської, співакчи-солістки, позбавивши їх обидвох советського громадянства. Це вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтелектуальної верстви взагалі, яка не погоджується з політикою режиму. „Я написала до советського посла в Нью-Йорку, щоб він передав лист до президента Леоніда Брежнєва, в якому вказує, що СССР й далі веде боротьбу проти дисидентів, культурних діячів і інтеле

СВОБОДА

UKRAINSKYI SHODENNIK

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки і скорочувати надіслані матеріали, незалежно від того, чи повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, додучи за адресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСОУ \$5.00. За кожну зміну адреси — 25 ц. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Терор в Європі

В Італії, Західній Німеччині, Голландії та деяких інших країнах Європи розповсюджується червоний тероризм. До голосу починають приходити терористичні сили лівих екстремістів — в Західній Німеччині „Червона армія на Заході“, в Італії „Червона бригада“, в Голландії „Воїни миру“ — слабі, мабуть, чисельно, але зціплені і сильні своїм фанатизмом та божественним прагненням: за допомогою насильства й терору над представниками „капіталістичного ладу“, за допомогою вбивств, бомбових замахів, скопювання впливових політичних діячів та подібних терористичних актів злікувати в Європі сучасний демократичний лад і завести на практиці своєрідну диктатуру свого, чітко окресленого терористичного ладу, який вони називають „новим справедливим соціалізмом“.

Спочатку концентрація терористів скерована була на Західну Німеччину, яку Москва, протектор груп в Західній Європі, вважає сильним забором проти комуністичної інвазії. Там доканоно цілий ряд терористичних замахів, скопювання закладників, переважно з-поміж політичних діячів, які закінчувалися переважно вбивствами, як у випадку західнонімецького індустріаліста Г. Шлесера, аж поки не увірвався терористичний канцлерів Гельмута Шмідта, який обмивав руки скрайньо-лівих екстремістів до мінімуму і надав більше повноважень західнонімецькій поліції у поборюванні тероризму взагалі. Після розгрому терористичної групи Бадер-Майнгофа частина терористів, зазнавши невдачі із захопленням літака, перенеслися до інших країн Європи, зокрема Голландії, Італії і Франції, де вони провели цілий ряд терористичних актів в Римі, Турині, Ліворно, Генуї, Венеції, Болонні, Мілані та інших містах. Верхом терористичної діяльності італійської терористичної „Червоної бригади“ було скоплення в четвер, 16-го березня ц. р., провідного члена Християнсько-демократичної партії Альдо Моро і заворування в білий день на вулицях Риму його п'ятьох охоронців. Альдо Моро, як відомо, був п'ять календів прем'єр-міністром італійського уряду і загально вважається за одного з найспівісних політичних діячів Італії. Терористи в заміну за звільнення Моро домагалися випущення з'в'язниць 15-ох їхніх колег, які очікують в Турині на засуд за повповнені ними злочини. Поліційні чинники Італії стверджують, що терористи вжили советської автоматичної зброї. Колишній президент Джузеппе Сарагат і інші політичні діячі Західної Європи назвали цей терористичний акт найбільшою трагедією Італії від часу Другої світової війни.

Німецька преса назвала новочасних червоних терористів психопатами. Проте, на Заході вперто відмовляються назвати речі їхнім власним іменем і показати пальцем на справжніх спринників злочинів, комуністично-московських імперіалістів, які всіма засобами підсилюють існуючі форми терору на Заході і допомагають йому міцнішати і розвиватися. Деякі аналітики не без слушності називають червоних терористів „виразниками модерного фашизму“, бо теперішні терористи так дуже подібні до вчорашніх фашистських бригад і їхніх методів боротьби проти „капіталістичної демократії“. І Захід, якщо хоче зберегти свою систему волі і демократії, мусить змобілізувати всі засоби до боротьби з тероризмом, негативним явищем нашої доби. Молоді треба показати правильний шлях у житті і вказати пальцем на спринників зла. Інакше її використають чужі сили, душители свободи багатьох поневолених народів.

УКРАЇНСЬКА СВИТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Ганна Черинь

ГАВАЇ

(2)

Наша „бюджетна“ кімната виявилася, на Іллінойські стандарти, розкішною. Ми були задоволені, хоч не збиралися у ній сидіти. Нам аби чисто переспатись, умитись — та й на сонце, на океан. Не чекаючи до ранку, пішли, навіть побігли на океан.

Коли ми купували своє турне, питали в бюро, чи далеко наш готель від океану. — „Недалеко, може півтора блоку“.

„Ага, певно півтори милі“ — скептично вирішили ми. А вголос запитали:

— Але чи є недалеко пляжа, куди ми можемо ходити?

— Аякже, — з ентузіазмом відповіла представниця, — недалеко є Шератон-Вайкікі, і вони нічого проти не матимуть, якщо ви будете купатись на їхній пляжі.

Ми не дуже в це повірили, але справа виявилася багато ділюшою: поперше, наш готель справді був півтора блоку від пляжі; подруге, за гавайськими законами, всі пляжі належать народowi, й ніхто не має права на приватні бережжя. Отже, ми вийшли з готелю й незабаром, в освітлених півтемряві, почули лагідне дихання великого океану... Дехто й купався, а решта людей ходили понад берегом, святково вдягнені в вечірні вбрання: жінки — в сороках, мальованих гібісках й пальмовими вітами та в білих штаних. Прибережні вулиці кишили людом, що шевтався в ресторан в ресторан, з крамнички до крамнички... Пили тропічні коктейлі „Блакитні Гаваї“, май-тай й „чічі“.

— Що означає „чічі“? — спитався один із нас у провідника.

— „Чічі“ означає „щипі“. Те саме, що „Лібфрамільх“ (або мамине молоко). А це тому, що воно слабецьке, як мамина моча.

— Не тоді, як випити п'ять склянок...

МОСКОВСЬКА ЕКСПАНСІЯ І РОДЕЗІЙСЬКЕ ЗАВУЗЛЕННЯ

Роздмухування і всебічна підтримка національно-визвольних війн стали головною метою політичної стратегії Кремля в країнах африканського континенту. Розпалюючи збройні конфлікти на території Африки, наводноючи країни цього континенту військовою амуніцією з „дорядними“, більшовицькими стратегіями в московській пропаганді обвинувачують за всі напруги в Африці імперіалізм Заходу, а найбільше американський. А через систему своєї пропаганди перед Вашингтоном ставиться запит: Чи навчилися його політики чомусь у В'єтнамської війни? Запит драстичний і прикрикий.

Коли спостерігати за зовнішньою політикою ЗСР, а зокрема в „найгорячіших“ частинах африканського континенту вчорашній, доводиться ствердити, що з в'єтнамського конфлікту Вашингтонська політика не зробила належних висновків. У В'єтнамській війні замість того, щоб за два-три тижні розгромити ворожі сили, мавши-члківиту можливість, вели політичну війну, тупцювали і закінчили тим, що залишили величезні запаси зброї й військової амуніції ворогові. Боялися ризику, а без нього немає перемоги та й будь-якого успіху.

Пригадується виступ покійного президента Джонсона, в якому він на чийсь запит про тупцювання у В'єтнамській війні емотивно відповів: „А звідкіль ми знаємо, а може в них є домовлення з Китаєм про допомогу? Це „а може“ причинило поразку у В'єтнамській війні, а нині воно створює розгубленість американської політики перед фактами глобальної політичної експансії кремлівського ханату ЦК КПРС. Сучасну політичну стратегію експансії в Кремлі назвали „Програмою Миру“. Суть її Л. Брежнев окреслив так: „Повна перемога соціалізму у світі неминуха. І за ту перемогу ми будемо боротись, не шкодуючи сил“ („Правда“ 3.31.1971). Виходячи з такого заложення, кремлівські стратеги більшовицького опрацювали й планують. Засоби і способи для здійснення їх різні, залежно від політичних, соціальних і національних умов. Для Західної Європи вони більш-менш мирні, в парламентарних змаганнях за владу. Для африканських країн та й всього т. зв. „третього світу“ — через захоплення влади силою у „визвольній“ національній і расовій боротьбі.

До нової фази своєї політики глобальної експансії більшовицьке керівництво СРСР старанно готувало матеріально-технічну

амуніцію, наполегливо і дойшливо оброблюючи кадри в дусі пролетарського інтернаціоналізму. В психологічній обробці кадрів прийнято засаду про те, що в головних центрах капіталістичного світу вже дозріли умови для переходу до соціалізму. В багатьох капіталістичних країнах накопичилося багато суперечного виховного матеріалу. Його виставлять, щоб розірвати оболонку капіталістичного панування. „Все залежить від уміння використати існуючі можливості“, писав секретар, що відав справами комуністичних партій поза СРСР, Б. Пономаров („Правда“ 3.18.1971 року). Слухання „оброзавищення“ ту тезу обробляла, беззастово твердила про обреченість капіталізму і закономірний розвиток соціалістичної системи та її переваги.

Конференція в Гельсінках з Заключним Актом, яку старанно й наполегливо готували кремлівські стратеги „Програми Миру“ під керівництвом генерального „миротворця“ Л. Брежнева, була складовою частиною в стратегії глобальної експансії. Завершенням її було: закрити за московським царством уже здобуті території, підпорядкувати країни Східної Європи, і дати можливість легального просування ідей советського інтернаціоналізму і появи в світі капіталістичного заплі. Београдська конференція, про яку багато писала московська преса, дає всі підстави твердити про успішне виконання поставлених завдань.

Стратегія більшовицької „Програми Миру“, ігноруючи будь-які зобов'язання, чимало зробила в Західній Європі для політичної неутралізації її. На конференції, щоб не гнівити Москви, майже не згадували про право нації, поневолені і підпорядковані московському царству, а мляво й дуже делікатно згадували про безправство людини, не закінчуючи ні словом про нього у висновках, на які так і не спромоглися через спротив московської делегації. З великого гомону про оборону „прав людини“ мало що лишилося. Після Конференції в Кремлі, мабуть, слово „право людини“ викреслять з свого політичного лексикону. Головою московської делегації Ю. М. Воронцов недарма заявив кореспондентові „Правди“: „Ми з волеволенням відзначаємо, що на Београдській зустрічі Заключний Акт було оборонено від усіх спроб його ревизувати“.

Наші опікуни порадили нам не лягати спати, хоч і хочеться, а старатися протриматись години до першої ночі, бож по-нашому то буде тільки дев'ять. Інакше прокинеться о п'ятій ранку, або ще й раніше. Нас на це умовляли не було потреби. Прилетівши з холодної півночі, ми жадбно кинулись на екзотичне тепло, де все навкруги п'янило пахло морем, олеандрами, плімерією, ананасами... Забігли до крамнички на розі нашої вулиці, що торгувала різним крамом, і купили в плястиці фунт нарізаного грубими скибами упродовж свіжого, соковитого ананаса, і тут же, на березі, з'їли. Потім піли сік гуави. Дехто з наших туристів доводився про тропічні фрукти лише від нас, у зворотній дорозі, але ми ще в Чикаго все те коштували, бо маємо звичку все нове хоч раз спробувати. Ну, не все: восьминогів або шоколадних мурашок таки не подоласямо...

Японські гості гуля, як джмелі. Вночі хтось пробував відчиняти нашу кімнату, напевно, попавши не в свої двері, але почувши наші голоси, відійшов. Таке було і в неділю, але потім японці відіхали і настала блаженна тиша. В готель ми поверталися лиш наніч; пробували на телевізорі зловити останні новини, а головне — погоду. Не тут то було: з двох станцій, що нам давали на вибір, передавали зарекордовані програми з минулого тижня, якраз ті, що ми вже бачили — переважно, комедії або детективи, а коли, нарешті, ми зловили коротенькі останні вісті, то й те було зарекордоване два дні тому! Друга станція передавала японський фільм. Тут загальні ніхто не цікавився подіями в світі, навіть погодою, — лиш часом дехто в автобусі сповіщав, що вчора він дзвонив додому і що там так само зле, як і раніше... Газет ніхто з туристів також не читав; усі пірули в цей нереальний, привабливий світ і забули про все інше.

— Алога! — Вітали нас наші гіді, і цілий автобус здригався від нашої відповіді.

— Відповідайте голосно, дружно й радісно, — казав гід, — бо ж цього не зробите, полетить дощ, або поспле сніг. Що? Ви не вірите? Думаєте, я жартою? У нас буває сніг. Мабуть добре ми кричали „алога“, бо весь час температура була 80-85 ступнів, і сонце не ховалося за хмари. Казали нам, коли ми були на „великому острові“ (Гаваї), що в горах справді буває сніг і тоді можна їздити

НАМ ТРЕБА ДОБРЕ ПРИЗАДУМАТИСЯ

Історія нашого поселення в цій країні має багато доказів, які свідчать, що велике число молоді покидає рідну громаду перш за все тому, що у неї бракує прив'язаності до рідної Церкви, її обрядів і української спадщини. За це явище основну вину несе наше власне середовище. Часті міжусобиці, наклепи і ворожнечі, питомі для багатьох наших громад, багато цьому сприяють і відганяють наших молодих людей якнайдалше від української громади. На нас спадає найбільша вина чому наша молодість не чує багато доброго про все, що наше. Такі розмови, що в церкві не є добре, священник не є добрий, громадські діячі не є добрі, наші установи не є добрі, все це збуджує в нашій молоді відразу, нехті і небажання залишатися даліше при громаді, в якій вони виростили. Буває і так, що самі батьки використовують своїх дітей для підірвання або перешкоджання в праці, яка їм з однієї чи другої причини не подобається. Коли молоді все це бачить чи чує, чи може вона мати прив'язання або любов до того, що ми називаємо „наше рідне“.

Авторів цих рядків подала в руки застрашана статистика про стан нашої організованого релігійного життя в Америці.

Католицька адресна книга (Кетолік Дайректорі) подає, що „Дієцезія візантійського обряду (Юкрейнян Грік Кетолік)“ в 1950-му році, нараховувала в ЗСА 302.775 вірних. Менше ніж було в 1900-их роках, коли відрахували закарпатців!

Офіційний Католицький Довідник накламом П. Дж. Кеннеді пише, що в 1972-му році Українська Католицька Митрополія в ЗСА нараховувала 284.678 вірних. Знову застрашуюче число. За 22 роки наша Церква в Америці зменшилася на 18.097 вірних. Коли взяти під увагу, що це сталося після приїзду до цієї країни 85-тисячної української політичної еміграції, то це свідчить, що у нас не все є в порядку. Де подівся природний приріст, що його бачиться в кожному культурному народі? Такого приросту немає тільки там, де проти народу ведеться фізичний геноцид.

Мавши перед нами цю сумну статистику, чи не варто нам призадуматися над причинами цього невідрадного стану? Чи не варто розглянутися за новими шляхами для самозбереження нас як етнічної групи, яка своїми надбаннями збагачує не тільки українську культуру, але також культуру цієї країни? Може гуртування всієї

нашої молоді при Церкві зможе завернути цю шкідливу тенденцію відходу молодого покоління від його матірнього коріння. Нам не треба боятися, що це може стати загрозою для існування світських молодіжних організацій. Між іншим, завданням цих організацій повинна бути також праця в напрямі прив'язування своїх ровесників до українського середовища, ядром якого є Церква. Не можна забувати, що життя вже не раз показало, що коли немає молоді при Церкві, немає її також в організаціях.

Коли приглянутися до життєвого процесу нашої молоді, то видно, що з кожним роком більше з них входять в мішани подружжя, частіше їх розговорною мовою стає англійська мова, мова докіль, яку вони вивчили краще за українську. Спротити цьому процесові не дає задовільних успіхів. Видно, що самий спротив без належних заходів є засуджений на повний неуспіх. Отже, що нам робити?

Нам треба присвятити більше уваги, щоб вся наша молоді, байдуже до якої організації належала, байдуже якою мовою вона краще володіє, байдуже чи це діти емігрантів, чи вже тут роджених батьків, чи вони діти мішаних подружчя чи ні, чи їхні родичі багаті чи бідні, всі вони, перш за все повинні гуртуватися до церкви своєї Церкви.

У нас часто буває, що молоді в тому самому, навіть великому осередку, приналежна чи неприналежна до молодеческих організацій себе не знає, бо для них немає такого місця, де вони могли б разом зустрітись і працювати. Цю прогалину в житті нашої молоді повинна заповнити наша Церква, де їй повинно бути підійшло, політичних чи соціальних. Віра в одного Бога і приналежність до української Церкви повинна єдинати всіх в одну громаду. Для досягнення цього нам треба виготовити добре обдуманий план. Треба подбати, щоб була цікава для молоді програма, щоб були відповідні підручники і матеріали і щоб наша молоді, так як живітьса молоді у себе, могла вивчати свою віру, вивчати і зберігати свій обряд як перлину української духовності, щоб ця молоді зберегла нашу обрядову традицію, що сотками літ кормила українського духа, щоб ця молоді вивчала і зберігала нашу славу мистецтва і з багаторою культурно спадщиною. В цих бурхливих часах, в часах глобального морального загибання всього людства, коначним є підтримувати, (Закінчення на ст. 3-й)

ПРО МОВНІ СТАТТІ

Гортаючи сторінки щоденної „Свободи“, можна зауважити брак читачевих відгуків на важливі статті, що порушують деякі актуальні та пекучі справи нашої громадської життя. Про таких справ належить проблема нашої мовної культури.

Не бачив я, наприклад, відгуків на статтю проф. І. Овечка в справі налагодження співпраці між нашими мовознавцями і утворення „мовного синдироні“, який вирішував би спірні та контрверсійні мовні питання („Свобода“ з 3 листопада 1977).

Не знайшов я також будь-яких коментарів до критичної та програмової статті „Занедбана справа“, пер. проф. Марії Овчаренко („Свобода“ з 28 XII.1977). У ній авторка обговорює потребу підвищення мовної культури нашої друкованої мови, браку модерних підручників української мови, зокрема університетського рівня, та необхідності видавати популярний мовно-літературний журнал. Усі ці заторкнені проблеми безперечно важливі й невідкладні, впровадженню двох місяців не знайшли відгуків між читачами „Свободи“ крім тематично спорідненої статті п. К. Круського („Свобода“ з 1.II.1978), в якій автор аналізує мововжиток радіостанції „Голос Америки“.

Дозволю собі, отже, докинути декілька думок до справи видання мовно-літературного журналу. Правда, у нас, на емірації, вже виходили літературні журнали, які, на жаль, не змогли втриматись, головне, мабуть через недостатню кількість передплатників. Мовно-літературний журнал має, однак, на нашу думку, ліпші перспективи вижити та рости. Мовного популярного журналу українців ЗСА-ніколи не мали. Вправді ще в 1971 році оповіщено про підготовку до друку періодика „Наша Мова“, але ні одно число його не появилось. (Журнал із тоїжого заголовком почав був виходити в Мюнхені 1948 року).

У Канаді ця справа виглядає багатіше. Хоч там українська громада й менша як в ЗСА, канадські українці вже 15 років мають у Т-во Плекана Рідної Мови, що видає популярно-мовний журнал „Слово На Сторожі“. На жаль, кількість передплатників цього видання (Закінчення на ст. 3-й)

Мініатюрний українець на королівській виставі

З нагоди срібного ювілею королеви Єлисавети II П СРСР вивисла на виставку в Музеї Вікторії й Альберта колекцію мистецьких мініатюрних предметів роботи П'єра Шарля Фаберже, привидного ювіляра царської Росії. Фаберже працював для царя Ніколая II від 1840-го року до упадку Романових. Він був по походженню француз-гугенот, а помер на засланих 1920-го року.

Фаберже створив цілу колекцію прецудових мистецьких писанок, мініатюрних людей, між ними українського селянина та тварин. Є там манюсенькі шурі з срібного агату з діамантовими хвостиками у скляних клітках і багато інших тварин, вирізьблених понайбільше з північних каменів. Є прикрашені дорожніми предметами писанки з несподіванками всередині й багато інших прекрасних речей. На виставі є теж предмети з англійської королівської колекції в Сендрінгемі, з Клівлендського Музею, Вірджинського Музею, Річмонді й Волтерової Мистецької Галерії в Балтиморі.

Фаберже знав вирізьблювати свої твори з надзвичайною реалістичною точністю, але часом його твори виходили більш як відбитка його артистичної уяви. Так, наприклад, курятко з родоніту з оливковими очками в формі яєць. Воно висіло на 13 і пів шостих іна, а належить до збірки королеви Єлисавети в Сендрінгемі. Свої речі прикрашував Фаберже рясно самоцвітами, яких насправді доставляли йому перед поріг його дому цілими відрами. З його робіт вийшла багряна куля величезною 1 1/2 іна, що насправді є індійським слоном, з рожевими діамантовими очками, що дуже приманливо дивляться на глядача. Є там цілі гурти різних тварин, що товпляться мирними гуртками звіринного світу. Є чимало, як вище згадано, писанок, як наприклад, писанка з прозорою мозаїкою, яку цар Ніколай II дав у подарунок своїй жінці Олександрі Федорівні в 1914-му році. Її кістяк зроблений з ніжнього оливкового жовтого золота, а мережа з платини, обрисана діамантами, сафірами, рубінами, смарагдами, топазами, кварцом і рослинними десесями. „Несподіванка“, що в середині писанки, це по-мистецьки вкритий емалією п'єдестал, що підтримує імперську корону, засіяну діамантами, сполученими з манюсенькими профілями царських п'ятергок дітей. Друга писанка, яку теж дав у дарунок цар Ніколай II своїй жінці в 1897-му році,

це ліпшого, то на кожнім кроці смачні напої з тропічних фруктів. Молода дівчина, що везла нас поїздом навколо парку, пояснила, що папая — третій по значенню фрукт Гаваїв. — А що перший? — Ананаси. — А що другий? — Цукрова тростина.

Ну що ж, вона така молоденька, що їй дозволено тростину захищувати до фруктів. До біса з ботанікою! А папай тут безліч. Що за чудова рослина! Гарна, струнка, з великими, вирізьбленими листям, родить рано, і вся обвішана плодами... Вона й дико росте, така сама гарна, як і плекана на горі. Чудові також і манго — величезні, розлогі дерева. Вони саме квітнули, а плоди ще не стигли, так що ними не пошастало нам задоволення.

Автобус завіз нас на пляж „Захід Сонця“, де ми той захід сонця й провели. Це чудове місце для „суфру“, маневрування по хвилях на плясній дошці. Але, хоч ми багато тих дощок бачили — прив'язаних до авт, не бачили за весь час ні разу, щоб хто на них гойдався на хвилях. Може, тому, що досить високої були хвилі — до 35 стіп, так що не дуже безпечно... Особливо під час нашого поїзду на острові Мауї хвилі реалі й гуляли об беріг так, що нам, у готелі над самим океаном, спати не давали...

Встаючи ми рано, може о шостій годині, і, поки встало сонце, йшли сидіти, шукаючи такого ресторану, де на сиданок дають не ковбаси й стейк, а варену віснуну кашу. Один такий був недалеко. Кельнерка-гавайка розуміла без слів, що ми не хочемо сидіти довго, не барилася. А в ресторані по підлозі ходили голуби й заглядали нам у вічі, прохаючи їжі. Наші тартички поспішали на підлогу, голуби все піднімали й замітали не треба було. А кельнерка не проганяла голубів, а обережно через них переступала. Любить їх, видно. І за це ми любимо її.

На вулиці ще мало людей. Прибиральники возять на колесах свої приладдя, замітають, чепурять пляжі й швидко поливають пальми й квіти. Тут до дощ надія марна. Гавайці люблять їсти, та й не дивно: океан спричинює вочевидь апетит, по собі знаємо. Тому гавайці, навіть молоді, повеняють, з животиками, а дехто навіть і п'єзому. Муму й вільні сорочки навипуск добре маскують фігуру, а природна гавайська граційність ще й додає приваби.

(Продовження буде)

ШАНОВНІ ДЕЛЕГАТИ Й ДЕЛЕГАТКИ 29 КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ! КОНВЕНЦІЙНА ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ, МЕТОЮ ЯКОЇ Є ПРИДБАННЯ 3,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ВЖЕ ПОЧАЛАСЯ. ПРОСИМО ВАС ПАМ'ЯТАТИ ПРО „ДЕЛЕГАТСЬКУ ДЕСЯТКУ” НОВИХ ЧЛЕНІВ! ВАШ ГОЛОС БУДЕ ТИМБІЛЬШ ПЕРЕКОНЛИВИЙ, ЧИМ БІЛЬШЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ ВИ ЗОРГАНІЗУЄТЕ ДО КОНВЕНЦІЇ

АВГУСТИН ВОЛОШИН ПРЕЗИДЕНТ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

У СВОТІ ХАТІ СВОЯ ПРАВА

Щойно вийшла з друку ця чудова монографія, яку написав найближчий співробітник Президента кола Голова Вімпу Карпатської України і міністер шкільництва проф. Августин Стефан. Книжка лускусно видана, в твердій оправі і містить понад 145 історичних світлих.

Ціна книжки 15 доларів. Однак, з огляду на слави **БЕРЕЗНЕВІ ДНІ: Проложення Самостійності Карпатської України** — 15 березня 1939, і на день уродин Президента Волошина — 17 березня 1874, **ОТРИМАЮТЬ ЗНИЖКУ ВСІ ТІ, які перешлють 10 доларів до кінця березня на адресу:**

VILNE SLOVO, 196 Bathurst St., Toronto, Ont. M5T 2R8

З праці Відділу ОЖ ОЧСУ в Палатайні

5-го листопада 1977 р. відбулося посвячення організаційного прапора Відділу ОЖ ОЧСУ в Палатайні. Цей день залишиться надовго в пам'яті цілої громади цього міста. Управління ОЖ ОЧСУ під керівництвом голови С. Мороза провело дводневну підготовку цілого свята.

У великій залі СУМА зібралась численна громада та представники Організації Українського Визвольного Фронту з Чикаго й околиць, які були свідками гарного церемоніалу посвячення прапора, що ним проводила голова Головної управи мгр Уляна Целевич - Стецюк. Акту посвячення довершив о. Орест Куляк, парох парафії св. Андрія УПЦ в Аддісоні. Хорунжі — С. Лукаш, Г. Которницька, О. Коцюк, склали приречення, а куми держали стяжки.

Серед гостей були присутні представники міського уряду на чолі з посадином, які привітали українську громаду з їхнім святом.

Венкетом провела Надія Голяш. Пояснення англійською мовою давала культурно - освітня референтка Марія Курпіта.

В мистецькій частині виступав хор ОУВФ „Дніпро” під кер. Ярослава Степанюка, який відспівав дві пісні. Виступало з гарною програмою тріо в складі пань: Филипчук, Карасейчук, Масник із парафії св. Андрія. Акомпанював сумівець П. Гончаров. Пані Г. Которницька декламувала вірш, присвячений прапорці. Святочне слово

виготосила мгр У. Целевич - Стецюк. Представники Організації вітали Відділ ОЖ ОЧСУ в Палатайні, бажаючи дальших успіхів у творчій праці на суспільній ниві.

Ялинка-Символ

Вперше в історії Палатайну запалено в день Різдва Христового величаву ялинку, присвячену дітям українських політ'язнів. Ялинка стояла в центрі міста, а під нею був великий напис, який пояснював, кому й для чого її присвячено.

Підготовку поставлення символічної ялини провели культурно - освітня референтка М. Курпіта. Пані ОЖ ОЧСУ виготовляли прикраси, яким допомагав різьбар П. Гасюк. Рівнож допомагала молоді СУМ та члени ООЧСУ. Місцевий хор „Дніпро” під керівництвом Я. Степанюка виступив із концертом колядок під ялинкою.

Посадин Палатайну Р. Гусс привітав численно зібрану українську громаду та передав побажання від усіх мешканців заявляючи, що Україна діждеться свободи та буде самостійною державою. Пані М. Курпіта промовляла англійською мовою, вітаючи посадинку міста та всіх співмешканців.

Пояснення про ціль ялини дала в українській мові Надія Голяш. Місцева преса подала знімки ялини та з відомлення з імпреси.

Н. Голяш

НАМ ТРЕБА...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

скріплювати і орієнтувати на нашу Церкву, яка протягом тисяч років кріпила український нарід своїм духовним кормом, все була осередком нашого життя і розбуджувала нас почуття краси, гордості і любові до всього, що наше рідне.

Сьогоднішній зматеріалізований світ дає нашій молоді багато спокуси, який світський організація без морального підкріплення Церкви з її законами не є в силі протиставитися, дарма, що часто намагаються виконати це якнайкраще.

Митрополит Кир Йосиф Шмондюк у проповіді з нагоди його інсталяції на Митрополічій Престіл зробив так зауваження:

...Нам треба придбати інтенсивнішу й повнішу програму в навчанні Св. Віри й моралі, нашого обряду, нашої мови, культури й традиції. Таку програму слід нам повести у всіх наших парафіях, хоч би й найменших, вечірнім, суботнім чи недільним навчанням та по всіх релігійних товариствах і гро-

мадських організаціях. Для цього загального і глибокого просвіщення будемо потребувати допомоги всього мирянства...

Без сумніву, що роботу треба перш за все повести серед найширших кругів нашої молоді. Прийшов час, щоб наші громадські провідники в цій країні, наша церковна ієрархія і окремі душпастирі серйозно обміркували справу виховання нашого молодого покоління. Треба виготовити добре обдуману для теперішнього часу програму, для виховання нашої молоді при найстаршій українській установі — Церкві, як запоруку збереження духовної і культурної спадщини наших предків.

Глибоко призадумаймося над загрозою, що немов темна хмара висить над нашим молодим поколінням. Дивимося на дійсність відкритими очима. З застрашуючою швидкістю ми губимо багату нашої молоді і ставимо в небезпеку ріст і даліше існування української громади в Америці, як організовані клітини суспільства цієї країни.

ПРО МОВНІ СТАТТІ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

така мала, що журнал виходить тільки раз на рік, не маючи фінансової змоги перейти на кварталник чи місячник.

Наскільки більше зрозуміння для проблем мови було на українських землях під польською займанщиною. Коли там пок. проф. Іван Огієнко почав був в 1933 р. видавати мовний журнал „Рідна Мова”, він виходив щомісяця. Хоч передплата журналу була, як на той час, висока, він мав чимало передплатників і захоплених читачів, зокрема проф. Огієнко виховав ціле покоління ентузіастів і любителів української мови.

Відома річ, що наша мова тепер під подвійною загрозою — російщення і асиміляції на батьківщині та занепаду і макаронізації в еміграційних умовах. Цікавий, авторитетний і належно поширений

мовно-літературний журнал міг би багато зробити для протидії цим процесам. Тому ініціативу проф. Овчаренка треба привітати та активно підтримати.

Наприкінці ще одно. За останніх 30 років у нашій пресі було уже чимало мовних дискусій на тему російщення у нашому мововжитку, транслітерації, прізвись і назв, нормалізації правопису, перекладу назви Ю Єс Ей тощо. У цих дискусіях брали участь часто й члени НТШ та УВАН. Не пригадую, одначе, ні одного випадку, щоб ці авторитетні наші академічні установи зайняли будь-яке офіційне становище до обговорювання мовних явищ, не зважаючи на всі заклики дискусантів. Наша громада й надалі спражена авторитетного і однодушного слова в мовних справах.

УКРАЇНСЬКА СВИТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п.
ІНЖ. РОМАНА СТЕПАНЯКА

складують
на Фонд „ДІТИ ДІТЯМ”

Д-р Івані Наталія КРУПСЬКІ 520.00
Роман і Зірка БЕРЕЗИ 20.00

Замість квітів на свіжу могилу
Дорогого Друга й Товариша університетських студій

СВ. П.

Д-р ІГОРЯ ЦИБАЛІСТОГО

складують 100.00 доларів

на Український Науковий Інститут

Гарвардського університету

Леонід і Оксана МОСТОВИЧ

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТІ
нашого Незабутнього Професора і Виховника, Голови
Почесного Комітету для відзначення Сторіччя
Української Академічної Гімназії у Львові

бл. п. проф. д-ра

МИХАЙЛА ТЕРШАКІВЦЯ

який упокоїся в Бозі на 95-му році свого трудовитого життя у Філадельфії, Па. — 6-го лютого 1978 року та був похоронений 18-го лютого 1978 р. на Свято-Андрієвському цвинтарі в Св. Бавид Бруку, Н. Дж. — клонимо наші голови перед його

СВИТЛОЮ ПАМ'ЯТТЮ.

Замість квітів на його свіжу могилу, зложили свої пожертви на Ювілейний Фонд УАГ та на видання ЮВІЛЕЙНОЇ КНИГИ, присвяченій Сторіччю цієї школи:

Інж. Степан і Надія Костики	\$ 50.00
о. митрат Мирослав Харина	25.00
Роман Кравчук	20.00
Д-р Роман Кос	10.00
Мгр Іван Р. Костюк	10.00
Мгр Ярослав Лабка	10.00
Д-р Маркіян Мігоцький	10.00
Мгр Дарія Самотулка	10.00
Мгр Мiron Утриско	10.00
Мгр Ярослав Шербанюк	10.00
Мгр Юрій Вонтоцький	5.00

Разом \$170.00

Дальші пожертви приймемо з подякою і їх виказ будемо подавати в черговому списку.

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ
СТОРИЧЧЯ УАГ у ЛЬВОВІ

Окружний Комітет Відділів УНС у Вілкс Беррі, Па.

повідомляє, що

в суботу, 1 квітня 1978 р., о год. 6-й веч.

в залі УКЦеркви св. Володимира

при Зерби Авеню, ЕДВАРДСВІЛЛ, Па.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКОЛУ

ПОРЯДОК НАРАД:

1. Відкриття;
2. Вибір Президії Зборів;
3. Відчитання протоколу з попередніх зборів;
4. Звіт Управ;
5. Звіт Контрольної Комісії;
6. Дискусія над звітами та ухвалення абсолютної уступаючої Управ;
7. Слово головного організатора УНС СТЕПАНА ГАВРИША;
8. Управ та Контрольної Комісії і план праці на 1978 рік;
9. Закриття Зборів.

У Зборах повинні взяти участь Відділові урядовці, конвенційні делегати на 29-ту Конвенцію УНС та члени з родинними наступними Відділами:

Нентікок — 29, 319, Бреслав — 30, Вілкс Беррі — 99, 223, 278, 282, Едвардсвилл — 169, Сейр — 236.

У Зборах візьме участь —

Степан Гавриш, головний організатор УНС

До участі в зборах запрошуються Членство і все Українське Громадянство.

ЗА ОКОРУЖНУ УПРАВУ:

Роман Даків

Василь Стефурин

голову

секретар

Катерина Лукач, касир

Союз Земель Соборної України — Селянська Партія з великим сумом повідомляє, що член СЗСУ-СП Центрального Комітету

бл. п.

Проф. ЮРІЙ ЯКОВІВ ДАЦЕНКО

після довгої, тяжкої недуги, 15-го березня 1978 року, відійшов у Вічність, на 83-му році життя.

Покійний народився в Україні на Поділлі, в Гайсині.

ПОХОРОНИ відбудуться в суботу, 18-го березня 1978 р. на цвинтарі Свято-Покровського Православного Січового Монастиря, Нова Кубань, Н. Дж.

Центральний Комітет СЗСУ-СП

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСОЮЗУ!

Метрополітальний Відділ Українського Лікарського Товариства Північної Америки

повідомляє все Членство, що

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ

відбудуться

в суботу, 8 квітня 1978 р., о год. 8-й веч.

в Українському Інституті Америки

2 Схід 79-та вул., НЮ ЙОРК, Н. Й.

ПРОСИМО ДО УЧАСТІ.

УПРАВА

Бюфало і околиці!

В неділю, 9 квітня 1978 р., о год. 2:30 по пол.

в Українсько-Американському

Горожанському Центрі

205 Мілтарі Род, БОФФАЛО, Н. Й.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Окружного Комітету Відділів УНС в БОФФАЛО, Н. Й.

в яких повинні взяти участь члени Окружної Управи та Урядовці і конвенційні Делегати на 29-ту Конвенцію УНС наступних Відділів:

40, 87, 127, 149, 299, 304, 351, 360 і 363

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Звіт з діяльності Окружної Управи;
2. Вибір Окружної Управи;
3. Доповідь ЙОСИПА ЛІСОГОРА, головного представника УНС;
4. План праці на 1978 рік.

У Зборах візьмуть участь:

Йосип Лісогир, головний представник УНС

Василь Оріховський, обласний організатор

До участі в зборах запрошені також члени УНСОЮЗУ та ширше Громадянство.

Роман Конотопський, голова

Марія Гаравус

касір

Іван Гаврилюк

секретар

Ярослав Падох

Св. п. д-р Володимир Нестерчук

св. п. д-р Вол. Нестерчук

Покійний д-р Володимир Нестерчук був особливою людиною. Вже сам факт, що його втрата глибоко потрясла не тільки місцеву українську громаду, але й крайові сектори громадського життя: політичний, господарський і науковий, свідчить про непересічну цінність людини та значення його виходу. По за смертю його вдова, яка впродовж життя була його найближчою людиною, згадує його як людину, яка була для неї не тільки чоловіком, але й другом, який був її опорою в житті. По за смертю його вдова, яка впродовж життя була його найближчою людиною, згадує його як людину, яка була для неї не тільки чоловіком, але й другом, який був її опорою в житті.

Народився він в родині судового урядовця Тимотія Нестерчука і Марії Чехович у Тернополі 14-го червня 1909 р., де закінчив народну школу (1916-1920) та державну гімназію (1920-1928). Згодом студіював в Торговельній Школі у Львові (1935-1936) та в 1936 р. вступив на правничий відділ Львівського університету, який покинув 1940 р. Після еміграції на Захід, в Мюнхені, 1946 р. на основі дисертації з Канонічного права здобув диплом доктора прав „Кум лавде“. В 1947 р. виїхав з родиною до Франції, а в 1954 р. емігрував до ЗСА, де з 1957 р. побіч зарібкової праці, студіював в Ньюйоркському університеті бізнесову адміністрацію й в р. 1960 здобув звання магістра.

Професійну працю розпочав у Центробанку у Львові (1938-1944). Коротко працював на УВУ, на якому працював церковне право, а з 1950 до часу виїзду до ЗСА працював як головний книговод у Федерації християнських працівників. При цьому брав живу участь у місцевому українському житті, як голова Об'єднання Українців у Франції та керівник видавництва часопису — „Українець“. В ЗСА став урядовцем банку Манюфактурерс Гановер Траст, останньою, як заступник керівника книговодства в міжнароднім відділі.

Д-р Нестерчук залишив дружину Марію, нар. Мишак, колишню учительку, двох синів: Ігоря, який, одержавши в ЗСА ступінь магістра фінансової адміністрації, працює за своєю професією, й Юрія, доктора в ділянці астрофізики, який під цю пору є першим керівником бюро УККА у Вашингтоні. Обидва одружені: Ігор з Анною Петеш, (мають двоє дітей, сина Христофора й доню Олександру), а Юрій з Танею Коршун.

В ЗСА д-р Нестерчук мав велику роль в утвердженні родини (в часі перебування до ЗСА його сини були в віці 9 і 12 літ) та освітню синів і своїми новими економічними студіями, з давнім відданям став зразу на громадську службу, яку з неподавленою енергією, мимого свого „пенсійного“ віку, виконував досвідно до останніх хвилин свого життя. Крім згаданих громадських постів, він був головою Відділу ООЧСУ на Асторії, основником „Української Опері“, членом управи 194-го Відділу УН-Союзу, а особливо головою багатомільйонної, передової Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч“ в Нью Йорку. Невідомо де знаходився час на журналі-

Леся Кисілевська-Ткач

НЕЗАБУТНИЙ ПРОФЕСОР

Із покійним професором Миколою Остап'яком доля не раз зводила разом. Одним із перших споминів, пов'язаних із св. п. проф. Миколою Остап'яком, є образ лавочки в кінці салу під старими липами на парадній у мого сестринського св. п. о. Нестора Кисілевського в родинному селі покійного, Радків Станіславова.

Гарний, липневий день замирає у запаху липи. Мої ноги ще не дотягли до лавки до землі, але вже увага звернена на мого, тоді мені здавалося, безсмертну сільську доріжку... І справді, мої нетерпеливі очікування незабаром закінчилися, бо на обрії з'являються дві силуети, в яких за хвилину вже радісно можу розпізнати рухи мого покійного батька, що залюбки вимахує паличкою, а з ним все усміхнене обличчя його супутника професора Миколи Остап'яка. Я біжу їм назустріч і вже всі разом сидимо на тій же лавочці під липами. Хоча незрозумілі мені їхні наукові розмови, але змішані з шумом та п'янким запахом старих лип, що пахнуть як композиція Січинського, з пилком битой доріжки, із золотом останніх соняшних променів, підсвідомо закарбовуються у дитячу пам'ять...

Проминули довгі, бурхливі роки і ми вдруге зустрілися у житті, на руїнах вагнерівського міста Байроу. Ще не розвіялися добре дими з воєнних пожеж, ще не засипано ям з повитрханих нас, ще всюди повно гургу, агруст інстинктив-учителів, враз із покійним, забавляв передати нам — тодішній молоді, що вже стільки пережила в своєму короткому житті, надію на краще майбутнє, передачі прадідівської вартості, змагання до самопокарання. І ось — у колишнім, на час сьогодні бачу, — малім і смішнім ресторані, де товпляться наші жертви війни, щоб одержати якесьнебудь посвідчення, що може заохоронити їх від насильної репатріації, в одній кімнаті стоїла група учнів вивчає вже латинську відміну, в другій — математичні формули, а нам не стає місця і ми з покійним професором виходимо в замковий город, бож же година ботаніки і ми тут можемо вчитися пізнавати і любити рослинний світ. Відкидаємо з пам'яті, що вчорашні жакіття війни, насильну працю малолітніх, карні табори, а дехто військовою службою чи допомогти їм, і в тім збомбленні замковим городом нагло, завдяки нашому любовному Професорові, упертоюся до нормального стану юності. Покійний з великим виразом мінням улегше перестігав нам цей Рубікон, бо подібні обставини він теж пережив у своїй молодості, коли зі зброєю в руках гімназійним учнем відвоював волю нашої Батьківщини в рядах УГА, а після невдачі, знову повернувся до шкільної

Недавно доля мене знову занесла до того ж замкового городу, який тепер став уже прикрасою міста Вагнера. Надаремно шукала я маленького ресторану, де організувалося українське життя, бо його вже заступив модерний будинок і хоча незмінним видався мені І5 блок, де колись приміщувався наша гімназія, а ще кращим стало Рирензе, спомини про величні дні, дні піднесення зі страшною руїною позбавлених рідного грунту юних сердець до бажання осягнути знання вічних правд, були цілий час зі мною. І тоді виринули передо мною всі живі, які ті, що вже відійшли у вічність, ще любі професори, а між ними все лагідне, усміхнене обличчя проф. Миколи Остап'яка. Яка шкода, що не довелося мені зустріти опісля вже покійного і поділитися з ним своїми враженнями про теперішній Байроут. Натомість припала мені така сума честь попрощати нашого професора від імені учнів колишньої Української Таборової Гімназії в Байроуті, який, може в найбільш критичний момент їхнього юного життя, Покійний, враз із іншими виховниками — педагогами, вказав шлях до добра, краси, і природи.

HNIZDOVSKY
WOODCUTS, 1944-1975
A Catalogue Raisonné by ABE M. TAHER, Jr. with a foreword by PETER A. WICK and an autobiographical essay by JACQUES HNIZDOVSKY.
Price \$25.00 hard bound. Postage and handling one dollar.
New Jersey residents add 5% sales tax.
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303
СВОВОДА BOOKSTORE
СКЛЯНКИ! СКЛЯНКИ! СКЛЯНКИ!
з українськими зображеннями. Паковані по 6 і 12 шт. в картоні. Вислано поштою.
(До набуття в усіх українських крамницях Америк.)
DELTO EUROPA CORP.
Roman Iwanuckij
146 First Avenue, New York, N.Y. 10009
Tel. (212) 228-2266

Український Народний Союз
проголошує
ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ
потребуючим студентам на академічний рік 1978-79
Стипендії будуть призначені Стипендією Комісії УНС-Союзу студентам визнаних університетів і коледжів, які є членами УНС-Союзу щонайменше два роки, на основі:
1. Фінансової потреби;
2. Студійних досягнень (оцінок);
3. Активності в українському громадському, а зокрема студентському житті.
Подання про стипендію, на формулярах, що їх можна набути в Головній Канцелярії УНС-Союзу, слід вносити до 31-го березня 1978 року, на адресу:
Ukrainian National Association
30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302.

ВІДИЙШИ ВІД НАС

ІВАН ГОМІШАК, член УНС Відд. 29 Б-ва Богоявлення Господнього в Нантико, Па., помер 14 жовтня 1977 р. на 74 р. життя. Нар. в 1903 в Лансфорд, Па. і став чл. УНС в 1953 р. Залишив у смутку сину Агнес і вунуку Михайла. Похорон відбувся 18 жовтня 1977 р. на цвинтарі Пресс. Марії в Лью Парк, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Ольга Малишак, секр.

АННА ДМІТРИЙ, членка УНС Відд. 217 Б-ва св. Йосафата в Рочестері, Н. Й., померла 7 січня 1978 на 87 р. життя. Нар. в 1891 р. в Україні і стала чл. УНС в 1933 р. Залишила у смутку сина Чарлі, дочку Фрідлу і Стеллу, 2 вунуки, 3 правнучки, 5 праправнучок і близьку та дальшу родину. Похорон відбувся 11 січня 1978 р. на цвинтарі Голі Сепулчер в Рочестері, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Т. Кубарич, секр.

МАРІЯ ТИМЧИШИН, членка УНС Відд. 322 С-ва Пресс. Богородиці в Майнлеуд, Н. Дж., померла 2 січня 1978 на 83 р. життя. Нар. в 1894 р. в Україні і стала чл. УНС в 1927 р. Залишила у смутку сина Михайла і дочку Стеллу, 2 вунуки, двоє братів і чотири сестри в Україні. Похорон відбувся 5 січня 1978 р. на цвинтарі Голі Сепулчер в Рочестері, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
А. Кейбіла, секр.

ІОСИФ МОРОЗ, член УНС Відд. 217 Б-ва св. Йосафата в Рочестері, Н. Й., помер 10 січня 1978 на 74 р. життя. Нар. в 1904 р. в Меланді, Україна і став чл. УНС в 1952 р. Залишив у смутку дружину Анну, дочку Віру, Марію і Христини, сина Степана і Петра, 10 вунуків і близьку та дальшу родину. Похорон відбувся 14 січня 1978 р. на цвинтарі Голі Сепулчер в Рочестері, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Т. Кубарич, секр.

ІВАН АНДРЕЙЧИН, член УНС Відд. 133 рекордний секр. Т-ва ім. Б. Хмельницького в Ньюарку, Н. Дж., помер на 70 р. життя. Нар. в 1909 р. в С. Красно, Україна і став чл. УНС в 1926 р. Залишив у смутку дружину Анну, дочку Барбару, Ірену і Александру. Похорон відбувся на цвинтарі Евергрін в Гілсайд, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Г. Клименко, секр.

МАРІЯ БІДЕНВЕГ, членка УНС Відд. 112 С-ва Пресс. Богородиці в Пармі, Огайо, померла 9 грудня 1977 р. на 76 р. життя. Нар. в 1897 р. в Україні і стала чл. УНС в 1936 р. Залишила у смутку

КАТЕРИНА ГАГОН, членка УНС Відд. ім. о. А. Гончаренка в Нью Йорку, Н. Й., померла 21 грудня 1977 на 81 р. життя. Нар. в 1898 р. в С. Скоморохи, пов. Рогатин, Україна і стала чл. УНС в 1938 р. Залишила у смутку дочку Марію, сина Миколу. Похорон відбувся 23 грудня 1977 р. на цвинтарі св. Андрія в Баялд Брук, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Палівор, секр.

ЕДВАРД ГУГЕС, член УНС Відд. 489 в Нью Йорку, Н. Й., помер 10 грудня 1977 р. на 61 р. життя. Нар. в 1916 р. в Йонкерсі, Н. Й. Залишив у смутку дружину Вірджінію, сина Едварда мол., Дал і Роберта, дочку Джеральдін. Похорон відбувся 14 грудня 1977 р. на цвинтарі св. Йосифа в Йонкерсі, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Шпетко, секр.

ІВАН НОВАК, довголітній член УНС і предсідний Відд. 236 Т-ва Віллі Коляки в Сейр, Па., помер 20 січня 1978 на 58 р. життя. Нар. в 1919 р. в Сейр, Па. і став чл. УНС в 1929 р. Похорон відбувся 23 січня 1978 р. на українському цвинтарі в Атене, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

МАРІЯ БІДЕНВЕГ, членка УНС Відд. 112 С-ва Пресс. Богородиці в Пармі, Огайо, померла 9 грудня 1977 р. на 76 р. життя. Нар. в 1897 р. в Україні і стала чл. УНС в 1936 р. Залишила у смутку

ІВАН НОВАК, довголітній член УНС і предсідний Відд. 236 Т-ва Віллі Коляки в Сейр, Па., помер 20 січня 1978 на 58 р. життя. Нар. в 1919 р. в Сейр, Па. і став чл. УНС в 1929 р. Похорон відбувся 23 січня 1978 р. на українському цвинтарі в Атене, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

МАРІЯ БІДЕНВЕГ, членка УНС Відд. 112 С-ва Пресс. Богородиці в Пармі, Огайо, померла 9 грудня 1977 р. на 76 р. життя. Нар. в 1897 р. в Україні і стала чл. УНС в 1936 р. Залишила у смутку

МАРІЯ БІДЕНВЕГ, членка УНС Відд. 112 С-ва Пресс. Богородиці в Пармі, Огайо, померла 9 грудня 1977 р. на 76 р. життя. Нар. в 1897 р. в Україні і стала чл. УНС в 1936 р. Залишила у смутку

МАРІЯ БІДЕНВЕГ, членка УНС Відд. 112 С-ва Пресс. Богородиці в Пармі, Огайо, померла 9 грудня 1977 р. на 76 р. життя. Нар. в 1897 р. в Україні і стала чл. УНС в 1936 р. Залишила у смутку

МАРІЯ БІДЕНВЕГ, членка УНС Відд. 112 С-ва Пресс. Богородиці в Пармі, Огайо, померла 9 грудня 1977 р. на 76 р. життя. Нар. в 1897 р. в Україні і стала чл. УНС в 1936 р. Залишила у смутку

МАРІЯ БІДЕНВЕГ, членка УНС Відд. 112 С-ва Пресс. Богородиці в Пармі, Огайо, померла 9 грудня 1977 р. на 76 р. життя. Нар. в 1897 р. в Україні і стала чл. УНС в 1936 р. Залишила у смутку

МАРІЯ БІДЕНВЕГ, членка УНС Відд. 112 С-ва Пресс. Богородиці в Пармі, Огайо, померла 9 грудня 1977 р. на 76 р. життя. Нар. в 1897 р. в Україні і стала чл. УНС в 1936 р. Залишила у смутку

МАРІЯ БІДЕНВЕГ, членка УНС Відд. 112 С-ва Пресс. Богородиці в Пармі, Огайо, померла 9 грудня 1977 р. на 76 р. життя. Нар. в 1897 р. в Україні і стала чл. УНС в 1936 р. Залишила у смутку

МАРІЯ БІДЕНВЕГ, членка УНС Відд. 112 С-ва Пресс. Богородиці в Пармі, Огайо, померла 9 грудня 1977 р. на 76 р. життя. Нар. в 1897 р. в Україні і стала чл. УНС в 1936 р. Залишила у смутку

МАРІЯ БІДЕНВЕГ, членка УНС Відд. 112 С-ва Пресс. Богородиці в Пармі, Огайо, померла 9 грудня 1977 р. на 76 р. життя. Нар. в 1897 р. в Україні і стала чл. УНС в 1936 р. Залишила у смутку

МАРІЯ БІДЕНВЕГ, членка УНС Відд. 112 С-ва Пресс. Богородиці в Пармі, Огайо, померла 9 грудня 1977 р. на 76 р. життя. Нар. в 1897 р. в Україні і стала чл. УНС в 1936 р. Залишила у смутку

МАРІЯ БІДЕНВЕГ, членка УНС Відд. 112 С-ва Пресс. Богородиці в Пармі, Огайо, померла 9 грудня 1977 р. на 76 р. життя. Нар. в 1897 р. в Україні і стала чл. УНС в 1936 р. Залишила у смутку

МАРІЯ БІДЕНВЕГ, членка УНС Відд. 112 С-ва Пресс. Богородиці в Пармі, Огайо, померла 9 грудня 1977 р. на 76 р. життя. Нар. в 1897 р. в Україні і стала чл. УНС в 1936 р. Залишила у смутку

YANKA COMPANY
DEPARTMENT STORE
48 East 7th St.
Tel. GB 3-5550, New York, 10003

СКЛАДАНКА-ПИСАНКА
для дітей і старших, видання Hallmark. Ціна \$5.50, з портом і податком \$7.00.

Найкраще місце на прийнятті, бенкетів, ім'янин, християн, товариських зустрічей, поминах і на всі нагоди —

HOLIDAY INN of Somerville
US Route 22 (E. Bound)
BRIDGEWATER, N.J. 08807
Тел. (201) 526-9500, в українській мові 201-526-1888
Власник український з під українським зарядом.

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Баялд Бруку і св. Духа — відома соціальна фірма

K. M. KARDOVICH
CONSTANTINE M. KARDOVICH
CYPRESS
HILLS MONUMENTS
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel. (212) AP 7-2332

INCOME ПОДАТКОВІ ЗВІТИ
фахово виповнює безкоштовно поради вже 35 років досвідом
227 E. 14th St. Борис БЕРЕСТ
New York, N.Y. 10003
Tel. 477-2201, між 11 і 12 годин з 6 до веч.

REAL ESTATE
Maplewood, N.J.
1-РОДИННИЙ
7 кімнат, модерна кухня і лазня, орієнтована на газ, гараж на 2 авта, гарна тиха ділянка. Ціна понад \$40,000.00.
SHARPE REALTY
(201) 399-7800
або вч. О. МОСТОВИЙ
(201) 375-3083

HELP WANTED — FEMALE
ГОСПОДИНЯ
Відповідальна, до праці в домашній господарстві і опіки до 2-ох дітей. Мусить говорити поросійськи або по-англійськи. Спання на місці, приватне приміщення в модер. домі у Вестчестер. 25 хвил. від Мангеттену, Н. Й. Можна полатити візу ЗСА.
(914) 699-0571

FUNERAL DIRECTORS
LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS.
AIR CONDITIONED
Обслуґа ІШІРА І ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похороном на цвинтарі в Баялд Бруку і перенесенням тілних останків з різних країн світу.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похороном в БРОНКС, БРОКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

KOBASNIUK TRAVEL INC.
МАРІЯ ГЕЛЬБІК
(ПРЕДСТАВНИК АГЕНЦІЇ КОВБАСНІУК - НЬО ЙОРК)
БУДЕ ОБСЛУГОВУВАТИ ЗНОВУ НАШИХ КЛІЄНТІВ
ФІЛІДЕЛЬФІЇ й ОКОЛИЦІ
В ПРИМІЩЕННІ ФІРМИ ОРІОН
4925 Old York Rd., Phila., Pa. (215) GL5-9586
ВІД 10:00 РАНО ДО 2:00 ПО ПОЛ.
11 і 25 БЕРЕЗНЯ • 8 і 22 КВІТНЯ
IKTTI
ТАРЗАН, Ч. 7918. Дивні накази

А СТРАННЕ СЦЕНА ТРАПЕ ПЛАЦЕ ІН ДІ СМАЛЛ ДЖУНГЛІ СЛІДІНГ...
IS HE KIDDING?
KREEE-AN!
THOSE WILD ANIMALS ARE ACTUALLY TAKING ORDERS FROM HIM!!
I GUESS OUR INSTRUCTIONS COME NEXT.
YEAH, SAM... I FEEL LIKE PART OF A MENAGERIE!
На малій галявині серед джунґлів проходить дивна сцена...
Чи він жартує собі з нас?! Ці дикі звірі дійсно слухають його наказів!!
Кріг-аг!!! Виглядає, що наступні доручення дістанемо ми!
Так, Семе... Почуваюся немов я належу до якогось звіринця!